

PRIKAZ KNJIGE "POSLERATNA REPORTAŽA I NJENE  
STILSKE ODLIKE

Radomir Životić. Posleratna reportaža i njene stilske odlike. - Dečje novine, Godnji Milanovac, 1979, 312 str.

Prije izvjesnog vremena na stranicama Oslobođenja dat je ~~kratak~~ prikaz knjige Marina Mladenova "Novinarska stilistika", u kojem je istaknuta nedovoljan stepen proučenosti stilističkih fenomena našega jezika. Knjiga o kojoj je bilo govora i o kojoj će se sada nešto reći pokazuju da se ipak ide naprijed. Ohrabruje činjenica da se posebno publicističkome stilu poklanja sve veća pažnja i da ćemo, ~~vjerovatno~~, dobiti još koju studiju o stilu <sup>5/</sup>koji, od svih, ima najširi čitalački auditorij.

Oni koji se bave novinarskim poslom, oni koji jezik svoga informisanja žele učiniti što lepršavijim, izražajnijim i upečatljivijim, oni koji ~~izvještavanju žele~~ pišu reportaže kao i oni koji vole pročitati, čuti i vidjeti reportažni izvještaj svakako će sa zanimanjem čitati knjigu Radomira Životića. List koji donosi ovaj prikaz dao je niz vrsnih autora reportaža, od kojih se mnoge dugo vremena pamte. Stoga ćemo ukratko istaći šta stoji u ovoj interesantnoj studiji.

Prije svega, treba reći da je reportaža, taj veoma popularan književno-novinarski žanr, nedovoljno proučen. Autor knjige na nekoliko mjesta o tome govori, ističući da <sup>ona</sup> je sve do danas sporan i često diskutabilan žanr. U literaturi o njoj zapaža se jednostran pristup, nedovoljna sistematičnost, razmatranje parcijalnih i drugorazrednih problema, impesioni<sup>stički</sup> pristup umjesto analitičkog metodološkog postupka. Súdovi o njoj kretali su se od glorifikovanja do omalovažavanja.

Inače, reportaža je kod nas (a i u svijetu) relativno mlad žanr, koji se prvo pojavio u štampi i koji su podjednako prihvatili i njegovali književnici i novinari.

U ovoj studiji susmiraju se i sistematski izlažu teorijska saznanja o reportaži, a njihova kritička provjera vrši se u konkretnoj analizi. Autor izlaže istorijat nastanka <sup>(ovaj je del. ran</sup> ~~(prihvata~~ navodi mišljenje Miroslava Vitorovića da se prvom reportažom u nas može smatrati knjižica Vase Pelagića "Pismo iz Mletaka..." iz ~~18~~ 1873. godine), daje podatke o zbiškama reportaža, ~~razlik~~ vrstama ~~razlika~~ novinske reportaže i njihovim osnovnim karakteristikama, analizira odnos reportaže i srodnih žanrova (~~realistička priča, crtica, izvještaj, putopis, feljton~~), daje podjelu reportaže po medijima, ukazuje na <sup>njene</sup> ~~stilske~~ odlike i specifične forme pripovijedanja i na kraju ~~daje~~ <sup>primo</sup> zaključne napomene.

Radomir Životić reportažu smješta u granični žanr između literature i novinarstva, pri čemu ~~ukazuje~~ <sup>ukazuje</sup> na njenu ambivalentnu prirodu, koja je u obavezi prema književnosti i prema etici i pravilima novinarskog stvaranja. Autor se zalaže za fleksibilnu <sup>u</sup> definiciju <sup>republic</sup> i prihvatanje moderne teorije o žanrovima, koja odbacuje teoriju o čistim oblicima. A kada govori o stilu repozaze i specifičnim formama pripovijedanja, on insistira na tome da se stil reportaže ogleda u jedinstvu sadržine i forme ~~ixdax~~, u njihovoj koherentnosti. Polazeći od toga da se stilske odlike reportaže nalaze u njenoj strukturi, autor <sup>nadnaslova,</sup> ~~razlika~~ podnaslova i međunaslova daje stilsku analizu naslova, početaka i završetaka, te različitih oblika pripovijedanja.

Korpus istraživanja dosta je obiman. Studijom je obuhvaćeno 3.915 reportaža objavljenih u posleratnom periodu u Politici, Borbi i NIN-u. Konsultovana je obilna naučna i stručna literatura.

Na kraju spomenimo da je recenzent ove knjige mr Neda Todović, ~~koja smatra da je~~ "studija dra Radomira Životića"  
157 ca

predstavlja onu vrstu pionirskog dela o posleratnoj reportaži i njenim stilskim odlikama, koje će budući istraživači (ali i studenti novinarstva) neizostavno koristiti u svom naučnom i praktičnom radu".

Sarajevo, 9. maja 1981. godine